(อม.๓๔) คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๙/๒๕๖๖ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๖/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง นายบุญเลิศ ต่างสี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่น บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ของผู้ถูกกล่าวหา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารท้ายคำร้อง คำเบิกความของ นางสาวณัฐพร พันชีวงษ์ เจ้าพนักงาน ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ร้อง และพยานหลักฐานจากการไต่สวนแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๗ และผู้ถูกกล่าวหาแถลงนโยบายต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลสระโบสถ์ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามประกาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งต่อผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหาถูกร้องต่อศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ ศาลมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่ง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหา ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิด หลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๔ เดือน และปรับ ๑๖,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอ การลงโทษไว้ ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ตามสำเนาคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๗/๒๕๖๒ หมายเลขแดงที่ อม. ๓/๒๕๖๓ เอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๗ หลังวันพ้นจากตำแหน่งตามคำพิพากษาผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในหกสิบวัน ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ๒ ครั้ง ตามหนังสือ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ แต่ละครั้งกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการยื่นภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ โดยส่งหนังสือทั้งสองฉบับไปที่บ้านเลขที่ ๑๐๗/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร แต่ไม่สามารถส่งได้ ตามใบตอบรับ ไปรษณีย์แจ้งว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับหนังสือ ผู้ร้องมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๕ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาภายในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕ ตามใบตอบรับไปรษณีย์แจ้งว่า ผู้ถูกกล่าวหาย้ายที่อยู่ไม่สามารถส่งหนังสือได้ หลังจากนั้น ผู้ร้องมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหา โดยกำหนดให้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามใบตอบรับไปรษณีย์แจ้งว่าผู้ถูกกล่าวหาย้ายที่อยู่ไม่สามารถส่งหนังสือได้ และผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ชี้แจง แก้ข้อกล่าวหา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกกล่าวหาถูกย้ายชื่อเข้าอยู่ทะเบียนบ้านกลาง เลขที่ ๑๓๕ ตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสระโบสถ์ตามคำร้องหรือไม่ องค์คณะผู้พิพากษาโดยมติ เสียงข้างมากเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิก สภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ ซึ่งประกาศฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ และยังคงกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสระโบสถ์ จึงเป็นผู้บริหารท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามกฎหมายและประกาศของผู้ร้องภายในหกสิบวัน นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งตามประกาศของผู้ร้อง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๑ (๒) เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ การที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ฟังคำพิพากษาและทราบว่าตนพ้นจากตำแหน่งแล้วตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๐ ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งภายหลังที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาแล้ว ผู้ร้องมีหนังสือ ๒ ฉบับ ตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๙ และ ๑๐ ส่งไปที่ บ้านเลขที่ ๑๐๗/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ภูมิลำเนาผู้ถูกกล่าวหา ตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ายังไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ อันเป็นการปฏิบัติตามระเบียบ ของผู้ร้องว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้อง

กับการยื่นบัญชีทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๓ และข้อ ๓๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับหนังสือดังกล่าว พฤติการณ์ถือเป็นการประวิงที่จะไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อีกทั้งผู้ร้องยังมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา และแจ้งข้อกล่าวหาถึงผู้ถูกกล่าวหา โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ ของระเบียบดังกล่าว แต่ปรากฏว่าหนังสือทั้งสองฉบับถูกตีกลับ และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจง แก้ข้อกล่าวหาต่อผู้ร้องเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงและเจตนาของตน แต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังปรากฏอีกว่า ผู้ถูกกล่าวหาถูกย้ายชื่อเข้ามาที่ทะเบียนบ้านกลางเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ หลังจากนั้น ไม่ปรากฏว่าได้มีการย้ายชื่อเข้าไปอยู่ทะเบียนบ้านอื่นใดอีก ทำให้ไม่สามารถยืนยันที่อยู่ได้ ยิ่งบ่งชี้ว่า ผู้ถูกกล่าวหามีพฤติการณ์หลบเลี่ยงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามประกาศของผู้ร้องซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายหลังพ้นจากตำแหน่งแล้ว ซึ่งการยื่นบัญชีทรัพย์สินเป็นมาตรการสำคัญ เพื่อที่จะป้องปรามมิให้ผู้ใช้อำนาจรัฐใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยไม่ดำเนินการใด ๆ ทั้งเมื่อเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ พ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ และเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ 🔊 ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องไว้แล้ว แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหารู้ว่าตนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติดังนี้แล้ว แม้ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม จะถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ แต่ก็ไม่มีรายละเอียดแห่งการปฏิเสธใดที่จะนำมาหักล้าง ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำเบิกความของ นางสาวณัฐพร และเอกสารที่ผู้ร้องอ้างประกอบการไต่สวน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสระโบสถ์ อันเป็นความผิดตามคำร้อง และมีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ด้วย

พิพากษาว่า นายบุญเลิศ ต่างสี ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางสาวสิริกานต์ มีจุล

นายเผด็จ ชมพานิชย์ นายสมเจริญ พุทธิประเสริฐ

นายบดินทร์ ตรีรานุรัตน์ นายวิทยา พรหมประสิทธิ์

นางสาวนัยนาวุธ จันทร์จำเริญ นายสิงห์ชัย ฤาชุตานันท์

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์ นายแรงรณ ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์